

FILIPINE JE ZADELA STRAHOVITA NESREČA

Ognjenik Taal se je prebudil in začel bruhati
Ogromno število človeških žrtev in cele vasi pokopane

Ljudje bežijo v velikih trumah, pri čemer jim pomaga vojaštvo - Gosti oblaki dima ovirajo reševanje - Plast lave je ponekod tudi 20 metrov visoka - Do sedaj so uradno ugotovili smrt 630 ljudi, toda na stotine jih še pogrešajo

MANILA, 28. — Vulkan Taal, ki je miroval od leta 1911, je začel preteklo noč bruhati. Po zadnjih uradnih podatkih filipinske policije znaša število mrtvih 630. V tem številu niso vštete stotine prebivalcev otoka, ki jih pogrešajo. Policija javlja, da delo za pomoč in izseljevanje prebivalstva redno poteka, toda je zelo težavno zaradi majhne vidljivosti, ker celotno področje pokriva gost dim. Vulkan je prenehal bruhati, toda strokovnjaki predvidevajo, da bo znova bruhal.

Filipinski rdeči križ je sporočil, da so s prizadetega področja izselili 85.000 ljudi. Z bližnjih krajev so opazili velike kolone ljudi, ki so bežali iz krajev ob obali jezera in se vzepljali po pobočjih bližnjih hribov. Filipinski predsednik Macapagal je ukazal, naj vse vojaške enote na tem področju sodelujejo pri pomoči.

Ognjenik Taal je na sredini jezera Taal na otoku Luzon, na katerem je tudi filipinska prestolnica Manila. Ognjenik je na sredini jezera na majhnem otoku, ki meri manj 25 kvadratnih kilometrov. Nekaj funkcionar službe za socialno pomoč je izjavil, da živi na otoku približno šest tisoč prebivalcev. Nekateri častniki, ki so leteli nad otokom šest ur in pol po začetku bruhanja, so izjavili, da se zdi, da je lava pokrila pet vasi. Reševalno delo je zelo težko zaradi ogromne vročine in gostega dima. Vse dan se ni slišalo eksplozije in iz ognjenika je prenehalo prihajati goričava para.

Vsi piloti vojaških letal, ki so leteli nad otokom, so izjavili, da niso videli nobenega znaka življenja. Na nekaterih krajih je plast lave in pepela visoka deset do dvanajset metrov. Strokovnjaki so menili, da bi ugotovilo bruhanje trajalo še en teden.

Vulkan je visok 295 metrov nad morsko gladino. Okoli jezera so gredi, visoki 600 metrov. Filipinski otoki sestavljajo približno sedem tisoč otokov in je na vulkanskem pasu Pacifika. Približno milijon oseb živi v bližini 12 najnevarnejših vulkanov.

V zadnjih štirih desetletjih je vulkan Taal osemnajstkrat bruhal. Zadnjičkrat je bruhal leta 1911 in povzročil smrt nad tri tisoč ljudi.

Brez odločitev na zasedanju denarnega sklada

WASHINGTON, 28. — Minister Colombo je kot predsednik kluba desetihi industrijskih razvitih držav in kot predsednik letnega zasedanja Mednarodnega denarnega sklada, na katerem so bili prisotni delegati 103 držav, obrazložil novinarjem zaključke dela obeh organizacij. V bistvu so pustili vsa vprašanja neresena in so podaljšali do leta 1968 splošen sporazum o kreditu. Prav tako se niso odločili med raznimi tezami, za ustvarjanje novih sredstev, ki naj bi obogatili sedanja mednarodna plačilna sredstva: dolar, funt in zlato. Očitno gre za poskus kompromisa med različnimi tezami.

Tudi zaključki kluba desetihi so prazni, tako nedoločeni, saj sta se srečali dve nasprotujoči si stališči, in predvsem stališče Francije, ki zahteva revalutacijo zlata in splošno uveljavitev zlate osnove, ter stališče ZDA, ki vztrajajo, naj temelji mednarodna izmenjava še vedno predvsem na dolarju. Zato so prišli do kompromisnega predloga, da tehnični odbor ponovno razpravlja in sestavi predloge. Odbor, ki mu predseduje Italijan Ossola, bo sponzoriral poročal ministrom, ki se bodo na osnovi mnenj strokovnjakov posvetovali z Mednarodnim denarnim fondom in na tej osnovi iskali skupno stališče.

Wilson odklanja zavezništvo liberalcev

LONDON, 28. — Danes se je v Blackpoolu nadaljevalo delo kongresa laburistične stranke. Prvi je govoril predsednik vlade Wilson, ki je izjavil, da njegova vlada ne misli dopustiti nobenega pritiska ne od znotraj ne od zunaj. Delegati so bili pozvani, naj primerjajo sedanjo vlado s prejšnjo konservativno vlado. Dejal je med drugim: »Če bi bil minister za gradbeništvo, bi povzročil tramvaj, bi stranka kljub temu lahko sestavila novo vlado, ki bi bila dobra kakor sedanja. Sedanja vlada je vlada ljudstva in vlada za ljudstvo.«

V zvezi z gospodarskim stanjem v državi je Wilson izjavil, da je namen ukrepov vlade rešiti temeljni vprašanja gospodarstva. Gospodarski načrt je ogrojen gospodarske politike vlade. Pripomnil je, »Gospodarstvo je močno, šterling je močan in zaposlitve je polna, toda ne smemo podcenjevati bremen, ki smo jih morali prenašati v preteklih dvanajstih mesecih.«

Wilson je napovedal obsežen program reform v zakonodaji, program spodbud za izvoz in velik gradbeni program. Dodal je, da je minister za gradbeništvo Crossman v svojem večeršnjem govoru napovedal samo nekaj ukrepov velikega načrta za gradbeništvo, ki bo objavljen čez nekaj tednov.

Med drugim je Wilson tudi izjavil, da misli laburistična vlada vladati sama. Glede predlogov liberalcev je izjavil: »Če nas moredo podpreti, bodo dobili, to da če tega ne morejo storiti, bo bil napredek brez njih. Če ne bodo podprli, bodo dobili, to da če tega ne morejo storiti, bo bil napredek brez njih. Če ne bodo podprli, bodo dobili, to da če tega ne morejo storiti, bo bil napredek brez njih.«

Še pred Wilsonovim govorom je kongres izbral člane izvršnega odbora stranke brez večjih sprememb. Medo, ki je sledila, je poslanec Webb zagovarjal zavezništvo z liberalci, toda delegati so mu žvižgali. Popoldne je kongres zasedal tajno in razpravljal o finančnem stanju stranke.

Danes so objavili program letne konference konservativne stranke, ki bo od 13. do 16. oktobra v Brightonu.

Uspešni napadi južnovietnamske osvobodilne vojske

SAIGON, 28. Preteklo noč je večja skupina vojakov osvobodilne vojske napadla neko vas v pokrajini Fong Dinh južno od Sajgona. Vojaki so vkorakali v vas in so se nato umaknili ter odpeljali večje količino orožja in tri radijske postaje. Sajgonška posadka je utrpela hude izgube. Še prej so bombardirali z minometali. Protiletalsko topništvo osvobodilne vojske je sestrelilo danes zahodno od Sajgona ameriško civilno letalo, ki ga uporabljajo za prevažanje ameriškega civilnega osebja v Vietnam. Ponoči so vojski osvobodilne vojske napadli policajce, ki so stražili okoli razbitih letal. Padlo je sedem policajev.

V pokrajini Binh Dinh se nadaljujejo spopadi. Vojaki osvobodilne vojske so napadli skupine vojakov sajgonške vojske blizu Fu Cu. Bajje sodeluje pri bojih okoli tisoč vojakov osvobodilne vojske. Tudi na drugih področjih so bili parizani zelo aktivni in so napadli številne položaje sajgonške vojske.

Pariski dnevnik »Combat« objavljajo danes dolga intervju s vojaki pisnika Bennera Hamela z nekim članom vodstva osvobodilne fronte. Ta je izjavil, da osvobodilna fronta nima o čem diskutirati, dokler ne izžene Američanov. Pripomnil je: »Dejstvo, da so Američani na našem ozemlju s silo, jim ne daje nobene pravice začeti razgovorov o naši usodi. Vsi tisti, ki na svetu razlikujejo napadalca od napadane, nam v celoti priznavajo pravico, da zahtevamo, naj Američani odidejo brez pogojev. To je naše stališče in mislimo, da ni razloga, da bi se ga bilo treba bati.«

Na druga vprašanja je predstavnik osvobodilne fronte odgovoril: Neutrlnost Vietnam: potrebno je predvsem razlikovati neutrlnost od nevrotnosti. Neutrlnost je v nasprotju z neodvisnostjo in suverenostjo države, ki bi jo sprejela. Vietnam pa bi lahko sprejel pravo neutrlnost. Treba pa je poudariti, da bo moč tako neutrlnost v prihodnje določiti samo na podlagi volje samih južnih Vietnamcev. Glede morebitne vloge Francije je izjavil, da bi ta mogla biti zelo važna.

Na druga vprašanja je predstavnik osvobodilne fronte odgovoril: Neutrlnost Vietnam: potrebno je predvsem razlikovati neutrlnost od nevrotnosti. Neutrlnost je v nasprotju z neodvisnostjo in suverenostjo države, ki bi jo sprejela. Vietnam pa bi lahko sprejel pravo neutrlnost. Treba pa je poudariti, da bo moč tako neutrlnost v prihodnje določiti samo na podlagi volje samih južnih Vietnamcev. Glede morebitne vloge Francije je izjavil, da bi ta mogla biti zelo važna.

Na druga vprašanja je predstavnik osvobodilne fronte odgovoril: Neutrlnost Vietnam: potrebno je predvsem razlikovati neutrlnost od nevrotnosti. Neutrlnost je v nasprotju z neodvisnostjo in suverenostjo države, ki bi jo sprejela. Vietnam pa bi lahko sprejel pravo neutrlnost. Treba pa je poudariti, da bo moč tako neutrlnost v prihodnje določiti samo na podlagi volje samih južnih Vietnamcev. Glede morebitne vloge Francije je izjavil, da bi ta mogla biti zelo važna.

Na druga vprašanja je predstavnik osvobodilne fronte odgovoril: Neutrlnost Vietnam: potrebno je predvsem razlikovati neutrlnost od nevrotnosti. Neutrlnost je v nasprotju z neodvisnostjo in suverenostjo države, ki bi jo sprejela. Vietnam pa bi lahko sprejel pravo neutrlnost. Treba pa je poudariti, da bo moč tako neutrlnost v prihodnje določiti samo na podlagi volje samih južnih Vietnamcev. Glede morebitne vloge Francije je izjavil, da bi ta mogla biti zelo važna.

ŠE VEDNO KRŠITVE PREMIRJA

Nov poziv varnostnega sveta Indiji in Pakistanu
Pakistan predlaga za Kašmir varnostne sile OZN

Danes se sestane Dean Rusk in Gromiko - Indijski zunanji minister na poti v New York

NEW YORK, 28. — Varnostni svet OZN, ki se je ponovno sestel sinoči, je znova zahteval od Indije in Pakistana, naj spoštujejo svoje obveznosti o ustavitvi sovražnosti ter naj takoj umaknejo svoje vojske v skladu z resolucijo varnostnega sveta. Pred soglasnim sprejemom tega poziva se je predsednik varnostnega sveta ves dan posvetoval z ostalimi člani sveta.

Na seji sta večerj govorila pakistanski in indijski predstavnik. Pakistanski zunanji minister Buto je predlagal, naj se indijski in pakistanski vojski umaknejo iz Kašmira, dokler Pakistan ne odloči o Kašmiru, dokler Pakistan ne odloči o Kašmiru, dokler Pakistan ne odloči o Kašmiru.

Novi Delhi in Karči sta se tudi danes obdržala kršitve premirja. Pakistanski radio je danes poročal, da se indijska letala obdržala pakistanske položaje na sektorju Rajastan na indijskem ozemlju. Indijski predstavnik pa je izjavil, da so indijske sile likvidirale sovražno kolono, ki je delovala 45 kilometrov južno od ceste, ki pelje v Gadrag. Indijski radio je javil, da skušajo Pakistanci izboljšati svoje položaje na vseh frontah, od Kašmira do Arabskega morja in skušajo izboljšati indijske čete z njihovih položajev.

Predsednik indijske vlade Sastri je noč izjavil, da je Indija sprejela ukaz varnostnega sveta o ustavitvi sovražnosti brez pogojev, to ne enostransko. O zadnji resoluciji varnostnega sveta, ki poziva Indijo in Pakistan, naj spoštujejo ustavitve ognja, je Sastri izjavil: »Nase kaže, da podpira zahtevo, naj se brajdo vsakokrat in povsod, ko so napadene.«

Kanadski general Bruce Macdonald, ki predseduje komisiji opazovalcev OZN, je ob prihodu v Novi Delhi izjavil častnikom, da je njegova naloga težava, toda upa, da noben pameten človek ne želi nadaljevati bojev. Macdonald se bo sestel z avstralskim generalom Mimmom, ki je načelnik opazovalcev OZN v Kašmiru, in bo nato obiskal sporno področje.

Indijski zunanji minister Svaran Singh je odpotoval danes iz Novega Delhija v New York skozi Moskvo in London.

O indijsko-pakistanskem sporu

so govorili danes tudi med splošno razpravo v glavni skupščini OZN. Pakistanski zunanji minister Buto je predlagal, naj se indijski in pakistanski vojski umaknejo iz Kašmira, dokler Pakistan ne odloči o Kašmiru, dokler Pakistan ne odloči o Kašmiru.

Buto je kritiziral pasivnost OZN glede Kašmira v preteklih letih in je dodal: »Sedaj dajemo Združenim narodom zadnje moč, da reši kašmirske vprašanje, kar ne moremo dovoliti, da ne bi upoštevali tako pravične stvari.« Pripomnil je, da bo Pakistan podpiral OZN, če bo pravično ravnanje, če pa bo »eprevladovala zavlatelna taktika«, tedaj bosta šli poti OZN in Pakistana narazen.

Buto je ponovil trditve, da je za začetek spopada kriva Indija, češ da je napadla Pakistan, in je nato hvalil Kitajsko, ki »je dala popolno in nesebično pomoč Pakistanu v borbi proti indijskemu kolonializmu.«

Japonski zunanji minister, ki je tudi govoril, je poudaril, da je Indija, ki je pozval Indijo in Pakistan, naj mirno rešita kašmirske spor. Prav tako je pozval vse prizadete strani, naj rešijo na miren način spor okoli Vietnama ter spor med Indonezijo in Malezijo. Zatem pa je izjavil, da podpira zahtevo, naj Formozna odbrzi svoj sedež v OZN. Predlagal je ustanovitev posebnih enot OZN, ki bi morale takoj nastopiti v primeru spopadov ali napetosti.

Zambijski zunanji minister je zlasti napadel kolonializem. Štem v zvezi se je posebej obzidal politiko Velike Britanije, ki podpira Južno Afriko, Portugalsko in Južno Rodezijo.

Finski zunanji minister je pozval na prizadevanja, da se politično reši spor v Kašmiru in da se pri tem omeji uporaba sile. OZN. Sporočil je, da ima Finska pripravljeno posebno enoto, ki bi lahko nastopila na zahtevo Združenih narodov.

Glavni odbor skupščine je danes sklenil priporočiti, naj se sprejme na devetih red svetovnih predlog za pogodbo proti izirjenju jedrskega orožja in za poziv proti vmešavanju v notranje zadeve Združenih držav.

Jutri se bosta v New Yorku sestala ameriški državni tajnik Dean Rusk in sovjetski zunanji minister Gromiko. Sinoči je Dean Rusk kosil s francoskim zunanjim ministrom de Murrillom. Nedvomno sta v svojem dvurnem razgovoru govorila tudi o napovedi de Murrillovega obiska v Sovjetski zvezi. Izjavil je, da sta murrillijata govorila tudi o Kašmiru in o vseh zadevah, ki so na delovnem sporedu skupščine OZN.

Spaak predlaga nov sestanek šestih ministrov

BRUSELJ, 28. — Belgijski zunanji minister Spaak je sinoči poudaril, da je predlagal sestanek zunanjih ministrov šestih držav skupnega tržiča v okviru rimske pogodbe ob odsotnosti komisije evropske gospodarske skupnosti. Spaak je de-

Scott Carpenter se je po 29 dneh in 14 urah, ki jih je preživel v jeklenem cilindru »Scalab-2« 62 metrov globoko v morju, vrnil na površje. Slika kaže kabino, s katero se je Scott s svojimi tovariši vrnil na površje

ZASEDANJE POSLANSKE ZBORNICE IN SENATA

Sporna stališča senatorjev KD o zakonu o filmski industriji

Obisk madžarskega ministra za zunanjo trgovino - V petek se prične pouk 7.200.000 učencev in dijakov - Kongres PSDI bo verjetno 10. decembra v Rimu

RIM, 28. — Demokristjanska skupina v senatu se je danes sestala in razpravljalna o stališču glede popravka spornega člena 5 kot tudi o splošnem stališču do zakona o filmu. Med demokristjanskimi senatorji je namreč prišlo do nasprotujočih si mnenj in mnogi vidijo v novem zakonu o filmih prikrito podporo »epuhušanju«. Zato je razumljivo, da so bili na sestanku prisotni tudi predsednik vlade Moro, tajnik stranke Rumor, namestnik tajnika Piccoli, ministri Piccoli in Cava.

Ob zaključku razprave so sprejeli resolucijo, s katero na zavist način obravnavajo do sedaj o pravilno delo in torej na že pred poticimami med tajniki strank dogovorjeni sporazum o spornem členu 5.

V senatu so odobrili dva zakonska osnutka, ki se nanašata na pristojnosti pretorjev. Senat je prišel razpravo o zakonskem osnutku, ki predvideva bistvene spremembe zakona Morlin. Gre predvsem za oštre kazni za osebe ob spolov, ki na skandalozno način vabijo »skliente«, kot tudi za osebe, ki se prostituirajo v lastnem stanovanju, če pri tem vzbujajo javni nemir. Najpomembnejša pa je norma, ki predvideva ustanovitve obvezne zdravstvene knjižice in obvezni petnajstdnevni zdravstveni pregled.

Na današnji razpravi o teh spremembah je prvi govoril senator Samak Lodovico (KD), ki je pobijal osnovno predpostavko predlagateljev zakonskih popravkov, češ da so narasla spolna obolenja. Senator je ugotovil, da to ni točno in da prav spolna obolenja naraščajo drugih bolnih mnogo resneje in nevarneje. Senatorja Chabod (Južna Tirolska) in Bo-

casini (KPI) sta odločno nasprotovala uvedbi zdravstvene knjižice. Bocasini je v imenu KPI ugotovil, da bi se na tak način na novo zakonsko uredila prostitucija, kar bi ponovno odprlo pot ustanavljanju javnih hiš.

Jutri ob 10.30 se bo prvič po politični sestali ministrski svet, ki bo med drugim razpravljal o preureditvi statusa državljanov, u radnikov. Razpravo o zakonskem osnutku, ki v splošnih obsekih predvideva gospodarski razvoj za petletje 1965-69, so pričeli v petek. Razprava se bo pričela v komisiji za proračun poslanske zbornice.

Poslanski zbornici se je kajdju. Na razpravo o vzrokih nesreče v Mattmarku z odgovorom podtajnika Storchi, ki je v original pogoj italijanskih delavcev v Švici, ki jih je 474.000, in je dejal, da se je italijanska imenjava borila z različnimi težavami, da so jim priznali s pogodbo enake delovne pogoje. Glede vzrokov nesreče pa se podtajnik ni izjasnil in je samo dejal, da spada raziskava vzrokov v pristojnost sodišča in da je edino mogoča pritožba na pravno sodišče v Lausanne. Storchi je podrobneje govoril tudi o pomoči prizadetim družinam. Poslanska zbornica je nato prišla razpravo o interpelacijah v zvezi z zadnjimi velikimi poplavi v Italiji. V debato je posegel prvi vidni socialistični poslanec Fortuna.

Minister za zunanjo trgovino Mattarella je sprejel madžarskega ministra za zunanjo trgovino Bira, ki je v Italiji na uradnem obisku. Med razgovorom sta ministra ugotovila napredek dvostranske trgovinske imenjava. Iz je od leta 1964 narasla od 26 na 47 milijard lir, v prvih letih desetih mesecih pa je dosegla že 26 milijard lir v obeh smereh. Ministra sta ugotovila, da je potrebna dolgoročnejša trgovinska pogodba, ki bo upoštevala interese obeh držav.

V petek, oktobra se prične za okoli 7 milijonov 200 tisoč učencev in dijakov v Italiji novo šolsko leto. Od tega bo po zadnjih, ne še povsem dokončnih podatkih, milijon 800 tisoč obiskovalo srednje šole, štiri milijone in pol osnovne šole, 450 tisoč tehnične šole, 125 tisoč učiteljske, 85 tisoč manevne ne liceje in 143 tisoč klasične liceje. Tudi letos se je prvenstveno zvišal vpis v srednje tehnične šole. Prvo tromesečje se bo letos končalo 25. decembra in zimsko polletno odbojno trajalo do 2. januarja.

Drugo tromesečje se prične 3. januarja in se nadaljuje — s prekinitvijo za pomladanske počitnice od 7. do 11. aprila — do 18. marca. Tretje tromesečje se prične 21. marca in traja do zaključka pouka.

Ministrstvo je izdalo pred pričetkom pouka resolucijo, v kateri opozarja, da je treba razdeliti predmeta na način, ki ustreza vzgojnemu zahtevam, da se razni predmeti ne kopirajo. Prav tako so opozorili, da ne smejo dajati preveč domačih nalog.

po zaključku zasedanja CK KPI so objavili resolucijo, v kateri ugotavljajo naraščanje gospodarske krize zlasti v nekaterih sektorjih, katere ne samo nezadostni temveč neučinkoviti vladni ukrepi ne bodo rešili. Resolucija nato govori o bližnjih sindikalnih borbah ter poziva na splošno mobilizacijo sil delavskega razreda »za politično bitko, v kateri je treba ustvariti drugačno politično alternativo. Razpravljujejo so tudi o težah za kongres partije in bodo

razpravljali o osnutku, ki ga sestavlja posebna komisija, na zasedanju CK KPI, ki bo od 28. do 29. oktobra.

Tajnik PSDI Tanassi je v razgovoru z novinarji dejal, da bo kongres PSDI verjetno 10. decembra v Rimu, kolikor pa ne bi kongresa do takrat mogli pripraviti, ga bodo sklicali 1. januarja. Razpravljal bodo o političnem poročilu generalnega tajnika, ki ga bodo načeloma že predhodno poročili na zasedanju osrednjega vodstva. Razne struje pa bodo lahko predložile »poročila«, ki se bodo nanašala ali na celotno poročilo ali pa na posamezna poglavja.

Znani socialistični sindikalisti Santi, ki je še vedno v bolnišnici v Parmi, ker ga je zadel srčni napad, je zaredno ostro napadel predloge za spremembo statuta PSI, ki se nanašajo na sindikalno politiko. Santi pravi, da gre za poskus pretvarjanja sindikata v »transmisijski jermen stranke«, čimer bi bili poraženi dolготrajni napori sindikata, ki so se pogosto v ostri polemiki s komunisti, borili za avtonomijo in sindikalno enotnost, in s čimer bi celotno italijansko sindikalno gibanje naredilo velik korak nazaj.

Sindikalne organizacije elektrinih podjetij CGIL, UIL in CISL so ugotovile, da je ENEL ponovno odbila razpravo o obnovitvi delovne pogodbe in so zato postavili rok 8. oktobra za pričetek posajanja. V nasprotju s pričem bodo 8. oktobra sklopili o nadaljnji sindikalni akciji.

Predstavniki socialistične struje v CGIL se bodo sestali v četrtke, da se dogovorijo o stališču, ki ga bodo zagovarjali na zasedanju izvršnega odbora CGIL, ki se bo sestel v petek in ki bo razpravljal o odnosih s svetovno sindikalno federacijo, ki bo imela kongres od 8. do 22. oktobra v Varšavi.

ZOPET SLABO VREME IN NEURJA

Latisani znova grozi povodenj
Prebivalstvo se je začelo izseljevati

Neurja in povodnji v raznih krajih Italije - Nove poplave tudi na Koroskem

V vsej severni Italiji je bilo večer znova slabo vreme z velikimi nalivi. V mnogih krajih so nastale poplave zaradi narastlih rek, hudournikov in potokov. Znova je hudo prizadeta dežela Furlanija-Julijska krajina.

Voda v Timentnu narasča. Prebivalstvo Latisane, skupno s naselji v mnogih krajih so nastale poplave zaradi narastlih rek, hudournikov in potokov. Znova je hudo prizadeta dežela Furlanija-Julijska krajina.

Voda v Timentnu narasča. Prebivalstvo Latisane, skupno s naselji v mnogih krajih so nastale poplave zaradi narastlih rek, hudournikov in potokov. Znova je hudo prizadeta dežela Furlanija-Julijska krajina.

Voda v Timentnu narasča. Prebivalstvo Latisane, skupno s naselji v mnogih krajih so nastale poplave zaradi narastlih rek, hudournikov in potokov. Znova je hudo prizadeta dežela Furlanija-Julijska krajina.

V nekaterih krajih je voda poplavlja pritičja stanovanj in polja. Ponekod je bil prekinjen tudi telefonski promet. Železniška proga Firenze-Rim je bila prekinjena, kar je voda poplavlja potestajo v Orte. Promet so vzpostavili šele ob 11.35. Prav tako je prekinjena železniška proga Orte-Poligno, kjer bodo promet vzpostavili šele jutri jutraj.

V Umbriji, zlasti pa na področju Terni in Spoleto je bilo veliko neurje. Vode so znova narasle in dosegle višino, kakršne niso dosegle 35 let. Hudourniki Serra je poplavlja ceste in odnašal vse kar mu je bilo na poti. Neka ženska je utonila, ko je voda vdrila v njeno stanovanje. Voda je odnesla tudi nekega mladenčca. Neurje je povzročilo veliko škodo.

Kraj Marostica in Pianezze v pokrajini Vicenzi je zajel danes značen vrtnec, ki je prizadejal veliko škodo.

O novih poplavlach poročajo tudi iz Koroske,

vseh drugih vprašanj, ki bi jih Francozi načeli.

Spaak je dalje dejal, da ni nobenega razloga, da bi spremenili pristojnost komisije gospodarske skupnosti, in prav tako se je izrekel proti sleherni reviziji rimske pogodbe. Belgija ne bo sprejela nobene spremembe sklepa, ki določa, da se od 1. januarja 1966 sprejemajo odločitve ministrskega sveta s kvalificirano večino.

Na debati, na kateri je govoril Spaak, je bil navzoč tudi predsednik znanjeupolitične komisije francoske skupčine Maurice Schumann. Ta je izjavil, da po njegovem ni še prišel trenutek, ko bi morali v skupnem tržiču uvesti isti sistem glasovanja s kvalificirano večino. Vendar pa Francija ne zahteva, naj se ta sistem dokončno opusti. O tem bi mogli govoriti, ko bodo države članice dosegle sporazum o političnih smolnih skupne države.

Spaak, pa je Schumann izjavil, da francoska vlada verjetno ne bo pripravljena udeležiti se ga pred predsedniškimi volitvami, ki bodo 9. decembra.

KONGRES ZVEZE ZDRUŽENJA BORCEV NOVJ

Tito poziva bivše borce naj utrjujejo enotnost

Referat predsednika zveze Aleksandra Rankovića

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 28. — Pod geslom »Gradimo socializem v svoji deželi in bomo se za mir na svetu se je začel danes v Sarajevu v navzočnosti 650 delegatov in zastopnikov 38 delegacij iz 26 držav skupen kongres Zveze združenja borcev narodnoosvobodilne vojne Jugoslavije.

Predsednik republike maršal Tito zaradi bolezni ni navzoč na kongresu, na katerem so navzoči vsi najvišji državni, politični funkcionarji, med njimi Aleksander Ranković, Edvard Kardelj, Veljko Vlahović, Peter Stambolić, Blažo Jovanović, Ivan Gošnjak in drugi.

Iz poročila o zdravju predsednika Tita, ki se je večerj vrnil z večdnevnega obiska v Bolgariji, izhaja, da je Tito zbolel že v nedeljo po polodne po svoji vrnitvi iz Plovidva, ko je imel mrazlico 38 stopinj. Po intervenciji zdravnikov, se je njegovo stanje večerj zjutraj izboljšalo. Temperatura je bila normalna. Popoldne pa se je ponovno dvignila na 37,7. Tito je potrebno nadzorstvo zdravnikov, obvezno ležanje in ustrezno zdravljenje.

V pismu kongresu polaga maršal Tito posebno na sroce bivšim borcem, naj utrjujejo bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov, eno največjih bridobitev jugoslovanske revolucije, in poudarja, da bi vsako romantično in ozko poudarjanje posebnih zaslug tega ali onega naroda zmanjšalo veličino revolucije in škodovalo emi največjih pridobitev revolucije.

Začetku referata o bodočih nalogah Zveze združenja borcev narodnoosvobodilne vojne Jugoslavije je predsednik zveze Aleksander Ranković poudaril, da je samo združitev narodov in držav v organizirano fronto v borbi proti nacizmu in fašizmu rešilo človeštvo trajnega suženstva. Zmaga proti fašizmu in kolonijal nad fašističnimi zavojci je ustvarila nove možnosti silam demokracije in miru in naj-

lepše perspektive socializma kot svetovnega procesa. Ranković je opozoril, da danes ni nobenega dvoma, da bi eventualna nova svetovna vojna z človeško oborožitvijo uničila človeštvo. Zato je borba za mir tudi borba za obstoj in za nadaljnji razvoj. Ranković je obtožil skupne reakcionarje, ki skušajo ponekod s silo (kot je primer Vietnam) proti upravičenim zahtevam ljudstva uveljaviti svoje cilje, in je opozoril na škodljivost kitajske teze, da se je moč osvoboditi imperializma samo v zaostrih mednarodnega položaja. Izkušnje zadnjeg »mednarodnega razvoja dokazujejo, je poudaril Ranković, ravno nasprotno, t. j. da imajo osvobodilna gibanja najugodnejšo perspektivo za uresničenje svojih smotrov v svetovnem miru in v politiki aktivnega miroljubnega sožitja.

Ranković je izrazil upanje, da bo glavno zasedanje OZN dalo pobudo za sklicanje svetovne konference o razorožitvi, in poudaril potrebo hitrejšega uresničanja resolucije svetovne organizacije o neodvisnosti kolonialnih dežel. Ranković je posebno dotaknil nemškega vprašanja glede na nevarnost oborožitve. Zahodne Nemčije z jedrskim orožjem in poudaril, da so potrebni skupni napori, da se vse organizacije bivših borcev v raznih državah združijo v borbi za ohranitev mira.

Velik del svojega referata je Ranković posvetil vprašanju gospodarskega razvoja, posebno nalogam v zvezi z izvajanjem gospodarske reforme, zatem zaposlitvi bivših borcev, skrb za njihovo zdravstveno stanje ter preskrbi in šolanju otrok padlih borcev in štev fašističnega terorja, zaščiti in materialni preskrbi starih za delo nesposobnih udeležencev zadnje vojne.

Ranković je poudaril, da je treba v Kongresu so danes podprati številni zastopniki inozemskih delegacij, med drugimi zastopniki nacionalnega združenja partizanov Italije senator Banfi.

B. B.

NOVI ČLANI ZDRUŽENIH NARODOV

Maldivski otoki in njihova preteklost

Od leta 1887 do konca druge svetovne vojne so se nahajali pod oblastjo Velike Britanije - Otok Gan letalsko oporišče - Kategorične zahteve nove vlade - Upor, ki je privedel do revizije prvotnega sporazuma

Na svečani otvoritveni seji Generalne skupščine OZN so bile med članice te svetovne organizacije sprejete tri nove neodvisne države: Singapur, Gambia in Maldivski otoki. S tem se je število članic Združenih narodov povečalo na 117.

Sultanat Maldivskih otokov je majhna država sredi Indijskega oceana, kakih 600 km jugozahodno od Cejlona. Arhipelag sestavlja okrog 2000 koralnih otokov, od katerih je samo 220 obljude. Površina 289 kv. km naseljenih, je — po podatkih iz leta 1956 — okrog 90.000 ljudi. Glavno mesto je Male (8500 prebivalcev) na Kraljevem otoku.

Na Maldivskih otokih je od leta 1887 do konca druge svetovne vojne vladala Velika Britanija, niso pa imeli nobenega večjega političnega pomena. Po proglasu neodvisnosti Indije in Cejlona ter izgubi vojaškega oporišča Katunajke na Cejonu, pa je Vel. Britanija Maldivskim otokom začela pripisovati dokajšen strateški pomen.

Dasiravno se je s sporazumom, sklenjenim s takratno vlado leta 1948 obvezala, da se ne bo vmešavala v notranje zadeve tega svojega protektorata, pa je Vel. Britanija, kot plačilo za to svoje enevmešavanje, odkupila za 5000 dolarjev otok Gan, kjer je namestila izgraditi močno letalsko oporišče. V sporazumu je bilo tudi predvideno, da bodo Britanci na otok lahko uporabljali polnih 100 let.

Kmalu pa je vlada, ki je Britancem omenjeni otok prodala za vsoto, katerega je, postavimo, potrebna za nakup razkošnejšega ameriškega avtomobila, bila odstavljena. Nova vlada je zahtevala revizijo sporazuma in večje avtonomne pravice v prid deželi.

London je zahtevo kategorično odklonil in se utemljuje s tem, češ da so pripadajoča dela na otoku Gan že opozirala nad 12,5 milijona dolarjev, kakor tudi, da je bil sporazum sklenjen z zakonito, čeprav že odstavljeno vlado.

V tem obdobju, ki ga označujemo s prvo protibritansko revolucijo, je bilo prebivalstvo, na samem otoku Gan proti maldivski vladi izbruhnilo upor. Britanci so sicer zatirali, da je upor, ki ni imel nobene zveze, vendar so podprli zahtevo, da se Gan odcepi od ostalih otokov.

Sredi te tipične kolonialne igre je Britanija nadaljevala s graditvijo svojega letalskega oporišča, obenem pa se postavila na stalni, češ, naj otoki kar med sabo obracunajo.

Po enoletnem sporodu, ko je maldivska vlada bila pripravljena, da odstoji od svojih prejšnjih kategoričnih zahtev, so Britanci nenadoma ponudili svoje odobro usluge v posredovanju med že dokaj okrepljenimi uporniki in oslabiljeno vlado.

Tako se je zgodilo, da je republikanska Maldivi, proglasena s skupnim Skupščine 22. februarja leta 1964, zdaj dobila status sultanata. Z ustavo je bilo določeno, da oblast na otokih predstavlja doživljenjsko izbrani sultan (Al Amir Mohamed Farid Didi), vtem, ko predsednika vlade menjuje sultan na predlog parlamenta (medžisa). Pravtako sultan na predlog predsednika vlade menjuje tudi ministre. Sam medžisa je sestavljen iz 45 članov, od katerih jih šest imenuje sultan, ostali pa se volijo v 18 teritorialnih enotah.

V skladu z britansko zamisljivo in željo, da bi se avtoriteta nove vlade okrepila na osnovi epotnega in mirnega razvoja dežele, je 14. februarja leta 1960 v Londonu bil podpisan nov sporazum. Maldivski vladi je bila zagotovljena svoboda v vodenju poslova gospodarske, trgovinske in prosvetne narave, in to tudi v stiku z drugimi državami ter mednarodnimi organizacijami.

Popravljen, oziroma spremenjen je bila nadalje tudi prejšnja kupoprodajna pogodba v zvezi z otokom Gan. Maldivska vlada je zdaj omenjeni strateški otok Britancem odstopila za 30 let, za to pa je prejela 850.000 funtov šterlingov, in sicer 100.000 v gotovini, ostalo pa v obliki razne vrste blaga in uslug. Na osnovi istega sporazuma bodo Britanci na otoku Hitadu lahko izgradili tudi svojo radijsko postajo.

Tako so Maldivski otoki postopno korakali proti dnevi proglasa svoje neodvisnosti, vtem ko si je Britanija zagotovila važno pozicijo za svoja vojna letala na poti od Adena v Singapur. Ta pot je neodvisnosti pa je bila hkrati tudi označena z raznimi obsejimi vstajami ter protibritanskimi demonstracijami. Največji nemiri so bili zabeleženi aprila lanskega leta, ko so prebivalci Maldivskega arhipelaga na vzhodni britanske letališče na otoku Ganu postavili zapreke in tako onemogočili oskrbovanje oporišča. Ob tej priložnosti so britanske oblasti bile primorane oskrbovati svoje vojske s hrano tako, da so jim jo metale s padali.

Pri tem je bil še neki dogo-

dek, ki je zbudil zanimanje političnih opazovalcev za te daleč otroke sredi Indijskega oceana. Sovjetski časopis «Novoje Vremja» je namreč ob neki priložnosti demantiral trditve britanskega tiska, da Sovjetska zveza na Maldivskih otokih razvija močno propagandno dejavnost, katere cilj bi bil, da prebivalstvo spodbudi k demonstracijam.

«Maldivski sultan Mohamed Farid», je rečeno v demantiju, je pozdravil festival sovjetskih filmov, ki je bil prirejen na otokih, ter izrazil upanje, da bo ta dogodek služil stvari prijatelstva med njegovimi podaniki in ljudstvom Sovjetske zveze.

Povečanje strateškega pome-

na Maldivskih otokov po drugi strani ni prineslo večjih sprememb v življenju samih otokov. Oni v glavnem še vedno živijo od ribolova in od prodaje školjk, sadja, kokosovih oreh, izdelovanja vrvi itd. Glavni dohodek prebivalstva vsekakor še vedno predstavlja ribolov.

Prebivalci Maldivskih otokov so potomci indijskih in arabskih priseljencev, ki so semkaj prišli — kot menijo — pred kakimi osmimi stoletji. Uradni jezik na Maldivskih otokih je sinhalščina, ki jo govori tudi tri četrtine celonskega prebivalstva, vtem ko se angleščina uporablja pretežno v trgovinskem življenju.

D. R.

Prizor iz filma «Nevada Smith», kjer nastopa tudi Raf Vallone (na desni). Ta igralec, ki se v Italiji, kot pravijo, ni mogel uveljaviti, ker je v svojem poklicu vse preveč resen in pripravljen, je v Hollywoodu eden najpopulárnejših in najbolj cenjenih filmskih umetnikov.

V OKVIRU MEDNARODNE HIDROLOŠKE DEKADE

V Dubrovniku kolokvij o hidrologiji krasa

Vprašanje vode in pojavov, ki so z njo v zvezi, je za človeštvo skrajno važno - Krivošije - kraj z največjimi padavinami v Evropi - Pojav edinstvene morske erozije na zahodnih in severozahodnih obalah jadranskih otokov

Od 7. do 14. oktobra se bo v okviru mednarodne hidrološke deкаде vršil v Dubrovniku kolokvij o hidrologiji krasa. S tem v zvezi je jugoslovanski publicist Ante Obuljen napisal članek, ki je zelo zanimiv tudi za nas, še prav posebno, ker živimo na geološko istem področju. Zaradi tega smatramo, da je prav, če ta članek objavimo, ker ga bo prejšnjemu marksiđu prav rad v veselje prečitali.

Pred osmimi leti, se pravi pred samim začetkom Mednarodnega geofizikalnega leta, je 4. oktobra leta 1957 pojavilo na nebu prvo nebesno telo, ki ga je bila izdelala človekova roka — umetni Zemljin satelit «Sputnik». Ze prvi uspehi so napovedovali številna nova spoznanja in odkritja, vendar je vse skupaj v resnici daleč presežilo pričakovanja, vtem ko je danes v tem pogledu sodelovanje med narodo, obelazeno z nadaljevanjem še obsejnejših naporov ter izrednimi uspehi. V teku so raziskovalna dela v okviru Letnega mirnega Sonca in zelo verjetno je, da se bodo raziskovanja planetarnega prostora nadaljevala v obliki stalne dejavnosti in geofiziko. In povsem gotovo je, da se bodo nadaljnja raziskovanja planetarnega prostora nadaljevala kot stalna dejavnost geofizikov in astrofizikov. Na tem mestu ne bi sploh poizkušali, da tudi samo v najbolj grobih obrisih prikažemo to, kar je človeku izvedel in se naučil o prstoku, ki ga obkroža, kakor tudi, da opišemo pojave v ogromnih prostranstvih našega planetarnega sistema, ne da bi pri tem omenili procesov na Soncu. Povedali pa bomo, da se šele sedaj iz številnih opazovanj ter meritve začenjajo ustvarjati zaključki o stanju ter procesih v najvišjih slojih naše atmosfere, ki bodo izrednega pomena in važnosti za astronomijo in geofiziko. In povsem gotovo je, da se bodo nadaljnja raziskovanja planetarnega prostora nadaljevala kot stalna dejavnost geofizikov in astrofizikov. V začetku leta 1965 se je začela nova akcija najširšega mednarodnega obsega — Mednarodna hidrološka dekada. Začela se je povsem tih in skromno. Zdi se, kot da bi za mnoge ne predstavljala posebne zanimivosti, saj pri tem ne gre niti za kakšno novo satelito, niti za kakšno posebno senzacijo. V resnici pa je njen pomen za človeštvo izreden, saj so npr. poljski pridelki v veliki meri odvisni od vode, kot je tudi ta nadvse potrebna industriji, da ne govorimo o tem, kakor je onesnaženje voda že dosegel takšen obseg, da na mnogih področjih že predstavlja pravo katastrofo. Mnogi kraji so namreč občasno izločeni velikimskimi nevarnostmi, ki jih predstavlja vodna stihija v obliki poplav.

In ne gre za otoko, kakor je, če se začne omenjene velike mednarodne akcije — Mednarodne hidrološke deкаде — začniti istočasno z Letom mednarodnega sodelovanja Združenih narodov.

V teku desetih let bo hidrologija, danes ena od najbolj zastalosti geofizikalnih znanosti, zagotovo pripadla mestu, ki ga zasluži tako po svojem pomenu kot vlogi za ohranjanje življenja na našem planetu, ki mu, kot je znano, grozi ne samo stalna nevarnost pred lakoto, temveč tudi od pomanjkanja vode.

Naša dežela je eden od primerov, kako se z vodo neracionalno gospodari, kako brezbriskotno in nezanjajo povzročata, da se v istem letu moramo boriti

tako proti poplavam kot proti suši, in kako se ogromno bogastvo vodne energije, ki z njimi razpolagamo, povsem neracionalno izkoriščamo. Kako nadalje, ki jih označujejo velike poplave, obenem občutimo tudi znatno pomanjkanje električne energije.

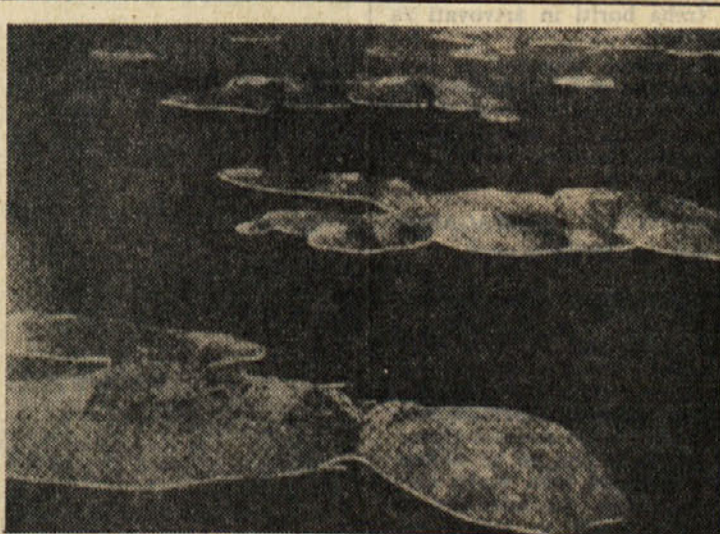
Po drugi strani je naša dežela na vsem svetu znana po delih mnogih svojih geografov in geofizikov, kot npr. po Mohorovičiču, ki mu je dal ime Mohorovičičev alj po delih našega Čvjičja. To je potemtakem ne more biti samo naključje, če se bo eden od najzanimivejših razgovorov v okviru Mednarodne hidrološke deкаде vršil prav pri nas, v Dubrovniku.

Na tem zasedanju najbolj znanih učenjakov in strokovnjakov, bo v štirih dneh številnih referatov in razprav govora o površinskih vodah, o vodnih tokovih in odtekanju, o podzemnih vodah ter njihovih kemičnih sestavinah, o vodi nasploh in o krasi.

Vsekakor pa bodo udeleženci omenjenega kolokvija tudi obiskali kraj z največjimi padavinami v Evropi, kraj, ki se v tem pogledu z njim lahko meri samo znano področje v Himalaji — Cerapundri. Zgoduje samo nekoliko podatkov: v Krivošijah pri postaji Crkvice, ki so dobro znane v mednarodni literaturi, pa jih bodo spričo tega obiskali tudi udeleženci dubrovnškega kolokvija, znaša letna količina padavin nič manj kot 10.000 mm, vtem ko mesečne količine dosega 2000, a dnevno presegajo celo 500 mm. Letni višek vode, se pravi količina, ki odteka po površini zemlje, se na tem področju vrta od 3.000 do 4.000 litrov na kv. m. To vsekakor predstavlja največje površinsko od-

tekanje vode v Evropi. Ni potrebno posebej poudarjati, kako ogromen in še vedno neizkoriščen vodni potencial predstavlja to, potencial, katerega edini udeleženec je opazen po učenjavanju drugega. Tako je tudi učenjak, ki se na zahodnih obalah jadranskih otokov nahaja otok Palagruža, kjer letna količina padavin znaša, nasprotno, komaj 200 do 500 mm. Vse to kaže na to, da v Krivošijah zabeležijo v enem samem dnevu, ko smo že omenili otoko, bo udeleženci dubrovnškega kolokvija treba opozoriti tudi na izredno zanimiv pojav v zvezi z erozijo morja, pojav, ki je morda edinstven na svetu. Skoraj vsi jadranski otoki brez izjeme imajo zelo značilno obliko: na zahodnih ali severozahodnih straneh je namreč pri vseh opaziti zelo izrazite vdolbine, ki jih je ustvarila erozija morja, katere povzroča izredno močan morski tok. Ta teče vzdolž vse jugoslovanske obale v smeri od juga proti severu. In tako se na zahodnih, oziroma severozahodnih straneh otokov ne nemo ustvarja vrtnice, ki dobe v otoku in tako omogoča posebno obliko erozije morja na vseh jadranskih otokih. Posebno lepe primere v tem pogledu predstavljajo otoki Korčula, Vis in Hvar. Verjetno bodo udeleženci dubrovnškega kolokvija obiskali tudi te tri otoko, da bi si tako na lastne oči mogli ogledati edinstveno, izrazito in nepretrgano delovanje morske erozije, ki jo pogajata oblika in zemljepisna smer jadranskega morja v okviru atmosferske in morske cirkulacije.

A. OBULJEN

Redek primer morske erozije: skoraj vsi jugoslovanski otoki vzdolž jadranske obale kažejo značilne vdolbine, ki jim jih je v teku stoletij bil ustvaril morski tok, ki teče od juga proti severu.

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Če boste upoštevali nasvet, ki ga boste prejeli, vam bo to samo koristilo. Ne bodite tako naivni, da bi nasledili nekemu prilivcu.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Ne zavračajte slehernega kompromisa, če je ta potreben in koristen. Zadoščenost, ki ga niste našli drugje, vam je zagotovljena v družini.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Odpirajo se vam nove perspektive gmojnega uspeha ter izboljšanje poslovanja. V čustvenih zadevah je priporočljiva največja previdnost.

RAK (od 21.6. do 22.7.) Udeležili se boste zanimivega poskusa na področju umetnosti. Ljubljana oseba vam bo povzročila dokajšnje skrbi.

LEV (od 22.7. do 22.8.) Spodbudno vstopite na delovnem mestu. Ple-

menito delo, ki ga boste opravili, bo nagrado z iskreno hvaležnostjo.

DEVICA (od 22.8. do 22.9.) Ničve vam ne bo hotel dati priznanja za odlično zaslugo, vsi pa jo bodo hoteli izkoristiti. Neko plemenito čustvo se bo bo še bolj poglobilo.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Zagotovljeno vam je splošno napredovanje na vseh področjih. Odločno prepričate, da bi neki tujec posegel v vaše družinske razmere.

SKORPIJON (od 23.10. do 21.11.) Odlične možnosti v pogledu trgovskega in finančnega poslovanja. Vaš ugled med prijatelji se bo povečal.

STRELEC (od 22.11. do 20.12.) Mirno sprejmite vse odgovornosti, če ste le v zvezi z njimi dobro pripravljeni. Družinski spor, do katerega je prišlo, naj vam ne povzroča preveč teglob.

KOZOROČ (od 21.12. do 20.1.) Prejeli boste nekatere zelo zanimive ponudbe, vendar pa o njih se razmiselite. Imejte več razumevanja do najstarejših.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Oni, katerih dejavnost je povezana s spekulacijami, danes ne bodo imeli pravi uspeha. V zvezi z nekim denarnim vprašanjem, sploh ne računajte na svoje prijatelje.

RABI (od 20.2. do 20.3.) Ne obljubljajte nikomur tega, česar ne boste mogli izpolniti. V ljubezenskih zadevah ne bo vse potekalo po vaših željah.

VELIKEGA ALPINISTA NI VEČ

Smrtno se je ponesrečil Lionel Terray

Udeležil se je šestih ekspedicij na Himalajo in petih na južnoameriške Ande - Za svoje podvige na alpinističnem področju je bil odlikovan z redom Legije časti

Eden od najbolj aktivnih francoskih alpinistov in osvajačev najvišjih snežnih ter ledenih vrhov na svetu, štirinštridesetletni Lionel Terray, se je pred kratkim smrtno ponesrečil v gorah, ki jih je vse svoje življenje nadvse ljubil. To vest so pred dnevi sporočili svetu vsi francoski časopisi, radio in televizija.

Lionel Terray je bil v svetovni športni javnosti znan po svojih izrednih podvigih, ki jih prištevajo med najtežje in najbolj drzne v svetovni alpinistiki. Rodil se je v Grenobleu, v zdravniški družini, a bele snežne vrhove gora je vžljubil že v svoji mladosti, saj jih je lahko vsak dan gledal in se nad njimi navduševal, kadarkoli je pogledal skozi okno domače hiše. Ze zelo zgodaj se je začel ukvarjati s športnimi panogami, ki so ga privedle v prekrasni, a tudi nevarni gorski svet. Postal je najprej smučar, kasneje pa še alpinist. Udeležil se je tudi slavne Herzogove ekspedicije, ki se je l. 1950 povzpela na Anapurno v Himalajskem gorovju. Med njegovimi številnimi športnimi uspehi je kar šest ekspedicij na Himalajo, pet na južnoameriške Ande in po ena na Hoggaro ter v Aljasko, poleg številnih drugih vzponov, kot npr. na ledenik Walker in po severni Elgarjevi steni.

Zaradi teh uspehov in njegovega pomena, so ga imenovali emedveda iz Chamonixa.

Padel je skupaj s šestindvajsetletnim alpinistom Martinielljem na gorskem vrhu Gerbier. Povzpeli sta se hotela na vrh po strmih, kakih 500 metrov visoki steni. Do vrha sta imela še približno 100 metrov. Toda to, kar je lani uspelo neki švicarski vrtništvi štirih članov, ni uspelo Lionelu Terrayu in njegovemu tovarišu. Padla sta in se raztrgela.

Kako se je moglo to zgoditi? Kako je zmogel tako nesrečno konfati pri plezalnem podvigu, za katerega je smatral, da ni niti potrebnost, o njem koga obvestiti? Alpinisti in poznavalci alpinizma menijo, da se ne sme v tej športni panogi nifesar smatrati za nevarno, zakaj smrt lahko v gorah resnično v vsakem koraku. In povsod je treba biti skrajno previden.

Trenutno obstajata dve mnenji v zvezi s smrtjo Lionela Terraya in njegovega tovariša. Obe se opirata na dejstvo, da je zadnji čas padlo precej dežja, pri čemer da je skala postala vlažna in zelo krhka. Na tej osnovi se je po prvem mnenju od stene odlomil kamen in padel na oba plezalca. Po drugem pa, da eden od 600 klinov ni držal: razmešana skala je popustila in klin je izpadel.

Odlučno pa vsi zavračajo možnost, da je kateri od obeh plezalcev storil kako napako. Saj je znano, da je bil Lionel Terray sam zelo previden, kot tudi, da je s seboj vedno jemal samo izkušene alpiniste, ki se je nanje povsem zanesel.

Francoski minister za šport in mladino Maurice Herzog, njegov tovariš pri številnih alpinističnih podvigih, je o njem rekel: «Lionel je bil kot heroj iz legende».

Naša mladina se nikakor ne odpoveduje nekaterim svojim sicer stari, a še vedno lepim tradicijam: na sliki vidimo skupino mladih prosekših deklet v narodnih nošah. Ničte bi ne mogli trditi, da jim zares lepo ne pristajajo.

Radio Trst

SREDA, 29. SEPTEMBRA 1965

Radio Trst A

7.30 Jutranja glasba; 11.30 Soplek slovenskih pesmi; 11.45 Ansambel Red Hot Peppers; 12.00 Ansambel Bazzam in «The Charlestone»; 12.45 vsakogar nekaj; 13.30 Glasbene razglednice; 17.00 Igra ansambel «Musici del Friuli»; 17.20 Pesem in ples; 18.00 Radijska poljudna enciklopedija; 18.15 Umetnost, književnost in prireditve; 18.30 Komorni kvartet; 19.30 Vokalna glasba iz šestindvajsetega in sedemdesetega stoletja; 19.05 Antologija Ivana Trinka; 19.30 Zbrane melodije; 20.00 Sport; 20.30 Orkestra Carla Pacchiorija; 21.00 Glasbena Safreda; 21.00 Simfonični koncert; 22.35 Romantične melodije; 23.00 Variacije v jazzu; 23.15 Poročila.

Trst

12.05 Plošče; 12.20 Glasbeni vložek; 12.25 Tretja stran.

Koper

7.15 Jutranja glasba; 7.40 Laha glasba; 8.00 Pevski program; 8.30 Nastopa zbor «Joža Vlahovič» iz Zagreba; 9.00 Program na ploščah; 9.45 Poje Gino Paoli; 10.00 Glasbeni mozaik; 10.40 Glasbeni vložek; 10.45 Pevci danes; 11.30 Uspele melodije; 11.50 Glasba po željah; 12.45 Laha glasba; 12.55 Nadaljevanje glasbe po željah; 13.30 Poročila; 13.40 Mala prodajalna plošč; 14.00 Pesmi in plesi; naše domovine; 14.45 Glasbena glasba; 15.00 Glasbeni vrtljak; 15.45 Poje Slovenski orkester; 16.15 Oddaja za najmlajše; 16.30 Violinski virtuos; 17.00 Poje Claudio Villa; Nila Pizzi in Luciano Tajoli; 17.40 Polke in valčki; 18.00 Prenos RL; 19.00 Neapeljske mandoline; 19.30

Nacionalni program

8.30 Glasba za dobro jutro; 9.10 Glasbene strani; 9.45 Pevski program; 10.05 Operna antologija; 11.00 Sprehod skozi čas; 11.30 Glasba Richarda Wagnerja; 11.45 Glasba za godala; 12.05 Prijatelji ob 12; 12.35 Solisti lahke glasbe; 14.55 Vreme na ital. morjih; 15.30 Parada uspehov; 15.45 Gospodarska rubrika; 16.30 Violinski Luigi Alberto Bianchi; 17.25 Ital. poezija v evropski glasbi; 19.05 Oddaja za poljedelce; 19.30 Glasbeni vrtljak; 20.25 «L'equivoce» stragavantev, opera v 2 dejanjih Gioacchina Rossinija.

II. program

8.00 Jutranja glasba; 8.30 Orkestralni koncert; 9.35 «Music-hall», glasbeni program; 10.35 Najnovše pesmi; 11.05 Plošče; 13.00 Srečanje ob 13; 14.00 Pevski program; 14.45 Plošče; 15.00 Ital. narodne pesmi in plesi; 15.15 Izbrali smo za vas; 15.35 Koncert v miniaturi; 16.00 Rapsozija; 16.38 Ital. pesmi; 17.35 Mala ljudska enciklopedija; 18.35 Enotni razred; 18.40 Vaši najljubši pevi; 20.00 Koncert lahke glasbe; 21.40 Glas v večeru.

III. program

18.30 Pregled francoske kulture; 19.30 Vskakovni koncert; 20.30 Revija revij; 20.40 Haydnov koncert; 21.30 Glasba Monteverdija; 22.15 Sodobno japonsko pripovedništvo; 22.45 Glasba danes.

Slovenija

7.15 Spored popularne zborovske glasbe; 8.05 Glasbene melodije; 8.25 Concertino in divertimento;

9.00 Pisan svet pravljic in zgodb; 9.15 Mladinski zbori pojo; 9.30 Igrata ansambel Jožeta Privkva in ansambel Jožeta Kampjca; 10.15 Francoska pevca baritonist Gérard Souzay in tenorist Georges Thill; 10.30 Clovec in zdravje; 10.40 Domače in instrumentalni izgovorbi; 12.05 Arlje iz oper Bedriča Smetane; 12.30 Kmetijski naba Smetane; 12.30 Slovenske narodne; 13.15 Zabravna glasba; 14.00 Poročila; 14.35 Iz koncertov in simfonij; 15.20 Zabravni intermezzo; 15.30 Japonska zborovska glasba; 16.00 Vsk dan za vas; 17.05 Koncerti ob 17.05; 18.15 Iz fonoteke radia Koper; 18.40 Nas razgovor; 19.05 Glasbene razglednice; 20.00 Balassare Galuppi; «Podeželski filozof», opera v 3 dejanjih; 21.15 Vedri zvoči velikih zabavnih orkestror; 22.10 Od popevke do popevke; 22.50 Literarni nokturno; 23.00 Poročila; 23.05 Plesna glasba.

Ital. televizija

18.30 Oddaja za najmlajše; 19.55 Sport; 20.30 Dnevnik; 21.00 Corrado vam predstavlja «La prova del nove»; 23.00 Dnevnik.

II. kanal

21.00 Dnevnik; 21.15 Srečanje z Amalijo Rodriguez; 21.30 Oddaja o nogometnem srečanju med Juventusom in Liverpoolom.

Jug. televizija

10.00 TV v šoli; 16.40 Govorimo po rusko; 17.00 Učimo se angleščine; 17.10 Tikiak; Čudežni gumb — I. del; 17.55 Silke sveta; 18.25 TV obzorini; 18.45 Dubrovniške poltne prireditve; 19.15 Mosaik kratkega filma; 19.40 Cilcaak; 20.00 TV dnevnik in poročilo s kongresa ZB; 21.30 TV obzorini; 21.30 Kulturna panorama.

SIMPOZIJI O IVANU MAŽURANIČU V ZAGREBU

Resnica o pesnikovem političnem liku

Mnogi so mu zamerili njegovo bansko funkcijo, pozabili pa so, kaj vse je kot pesnik in politik dobrega storil za hrvaško ljudstvo

V Zagrebu bo 8. in 9. oktobra znanstveno posvetovanje o hrvaškem književniku Ivanu Mažuraniču, in to v spomin 150-letnice njegovega rojstva ter 75-letnice smrti. Posvetovanje organizira Matica hrvaška, udeležilo pa se ga bo poleg domačih književnikov še okrog 25 tujih gostov, sedem profesorjev književnosti, slavistov in prevajalcev Mažuraničevih del. V častnem odboru so številni ugledni družbeni in politični delavci ter umetniki.

Osnovni namen organizatorja je, da bi se na tem posvetovanju povedala resnica tudi o političnem liku Ivana Mažuraniča in da bi se njegovo delo še bolj približalo književnosti ostalih narodov. Mažuraničev literarni kvaliteti ni nihče postavil v dvom, pač pa je on kot ugledna politična osebnost že

bil predmet različnih interpretacij. Mnogi so Mažuraniču zamerili njegovo bansko funkcijo in ga proglasili za «cezarističnega uradnika», razbijačajo pa pri tem vse, kar je on v svojstvu pesnika in politika bil dobrega storil za hrvaško ljudstvo.

Sprito tega se bo na tem zasedanju o Mažuraniču razpravljalo s različnih vidikov. Najvažnejši bo vsekakor referat, ki ga bo prvi dan simpozija imel vseučilišni profesor dr. Jaroslav Sidak. Referat nosi naslov «Ivan Mažuranič kot politik». Zatem je na programu diskusija, ki se je zanj objavilo več uglednih imen. Istega dne bo o Mažuraničevem odnosu do starejše hrvaške književnosti govoril Jakša Ravlić, profesor akademije za gledališko umetnost. Akademik Mate Hraste pa se bo v svojem nastopu dotak

Goriško-beneški dnevnik

IZREDNI NALIV NA GORIŠKEM POVZROČIL VEČMILIJONSKO ŠKODO

Soča in Vipava sta prestopili bregove in povzročili škodo v hišah in na polju

Poplavljeni kleti in hiše v Podgori, pri Ločniku, v Gabrjuh in drugod - Zemeljski usadi na Kalvariji ter na cesti proti Št. Mavru in Števerjanu, ki sta zaprti za promet - V kleti v Ul. Brigata Re poginilo okrog 70 kokoši in zajcev - Izolirano naselje v Zdravščini

Kakor prejšnji dan Videm in okolice, je v noči od ponedeljka na torek hud naliv dežja zajel tudi Goriško in njeno okolico. Po podatkih meteorološke postaje na goriškem letališču so tam zabeležili skoraj 192 mm padavin v 32 urah. V ponedeljek od 10. do 19. ure je padlo 35 mm dežja, od 19. do 7. ure večeraj zjutraj 109 mm in od 7. ure do 16.30 večeraj popoldne še nadaljnjih 47,8 mm. Nič čudnega torej če so imeli gasilci večeraj do polnoči polne roke dela, saj so jih klicali na pomoč na več kot 20 krajev v mestu in bližnji okolici, kjer je voda poplavlila kleti in gospodarska poslopja ter povzročila veliko škodo.

Najbolj so bile prizadete nekatere hiše v Podgori in v podnožju Kalvarije proti Ločniku. Tako so na 7. uri poklicali gasilce v Ul. Brigata Re, kjer je voda vdrila v hišo Bruna Torulca ter poplavlila vse spodnje prostore, v katerih je imel gospodar avto fiat 1100 ki ga je voda skoraj vsega pokrila, dalje je imel v kleti nekaj 100 kokoši in zajcev od katerih jih je v vodi poginilo nekaj 70. Gasilci so bili tu na delu tri ure, da so za silo izpraznili klet in motorno črpalko. Škoda cenijo na okrog 200 tisoč lir. Vsa tamkajšnja okolica na nekdanjem odlagališču smeti «Kle Grapite» je bila večeraj vse dan pod vodo in vse je bilo videti kot zezro, v katerem so takorekto plavale nove hiše, zgrajene šele v zadnjih letih. Domačini pravijo, da je to zato, ker so zapirali nekatere odtokne kanale in tisti, ki so ostali, ne zadostujejo za odtok vode ob večjem naliivu.

Nekaj podobnega je bilo tudi v Podgori. Tu so ob 10.30 poklicali goriške gasilce v Ul. IV. novembra št. 8, v hišo, ki je last Afre-Brešan. Voda je tu poplavlila vse spodnje prostore in gasilci so delali s črpalko do 14.30, da so jih za silo izpraznili. Tukaj so ocenili škodo na preko 50.000 lir. V bližini te hiše je med cesto in Kalvarijo nastalo tudi pravo jezero, ker je voda poplavlila vse njive in prizadela veliko škodo zlasti na koruzi. V Podgori je zlepa ne pomnijo takšne poplave in toliko vode. Pri tem je tudi dejstvo, da so ob izgradnji nove rajonske tovarne zapirali več odtokov vode proti Št. tisti pa, ki so jih pustili, ne zadostujejo že ob kolikar večjem naliivu. V Ul. Attimis so tudi morali domačini vsati ponoči, ker jim je voda vdrila v hišo. S Kalvarije so pridrih hudourniki in ker so odtokni kanali zamašeni, vsaj nekateri, je voda vdrila preko ceste v nižje ležeče hiše. Tako je napravila precejšnjo škodo pri hišah št. 59, 61, 63, 65, 67 in drugod. Ljudje so za silo zaježili vodo z zemljo in kamenjem, da so jo usmerili drugam. Občinska uprava bi morala poskrbeti za ureditev odtoknih jarkov in njihovo očistitve, o čemer smo v našem listu že pisali.

Naliv je razmočil zemljo tudi na pobočju Kalvarije in poljedelu Dorčetu Sirku in Ul. Calvario je zemeljski usad na pobočju odnesel kos gorja.

Zemeljski usad so imeli tudi na cesti, ki povezuje proti Podobotinu. V Ul. Costabona na Vinčah je vo-

da odnesla prejšnji večer okrog 20. ure kos ceste v dolžini 20 m ter v globino 4 metre. Za zopetno popravilo ceste bo potrebno nekaj tednov ali morda mesec. Podoben zemeljski usad je bil tudi na pokrajinski cesti kakih 200 metrov pod prvimi hišami v smeri proti Osavju. Tu je odneslo cesto v dolžini 40 metrov. Pokrajinska uprava je zato odredila zapor za ceste za promet do 12. oktobra zaradi poplavlja in je na njej dovoljen samo prehod za pešake na zgornji polovici. Vozila pa morajo po cesti skozi Grojno, ali pa po cesti skozi Gabrski kosec.

Bregove je prestopila tudi Vipava, ki je poplavlila dober del polja med Mirnom in Rupo ter v Gabrjuh. Njena gladina je skoro dosegla most na državni cesti in večeraj popoldne je imela le še 20 cm predaha. Voda je poplavlila spodnje prostore v gostinji «Pri Tomažu» v Gabrjuh in so morali poklicati na pomoč gasilce iz Goriške. Škoda znaša okrog 150.000 lir. Gasilci so izpraznili kletne prostore tudi pri Sambu Vittoriju v Gabrjuh, 17. kjer je voda napravila tudi nad 150 tisoč lir škodo. V Rupi je Vipava narasla tako, da je skoraj dosegla cesto. V Gabrjuh in Rupi ne pomnijo take povodnji že najmanj 10 let.

Gasilci so imeli mnogo dela in poklicev tudi v Goriči. Tako so morali zaradi narasle Vrtojbe, ki je prestopila bregove, v civilno bolnišnico, kjer je voda dosegla mrtvašnice in tudi povzročila nekaj škodo. V Ul. Rabatta št. 17 so morali podreti neki dimnik in odstraniti televizijsko anteno. Škoda znaša okrog 70 tisoč lir. Večeraj popoldne so klicali gasilce tudi v Zdravščino, kjer je narasla Soča poplavlila izolirano nekaj hiš in blokirala družine, ki v njih stanujejo.

Soča je močno narasla v vsem svojem toku in doseglo višino kot ob deževju v prejšnjem mesecu, ki je bila najvišja. Tudi pri Sovodnjah je prestopila bregove in poplavlila gručaste «Bošaki» med Vipavo in Sočo.

Tudi številne ceste v Podgori, Ločniku, proti Moši in na Majnici je poplavlila voda in je zaradi tega prišlo do številnih večjih ali manjših prometnih nezdod.

Kako je narasla Soča od ponedeljka do torka nam povedo tudi naslednji podatki iz centralne v Doblarjih: v ponedeljek je znašal tok vode po 600 kub. metrov na minuto, večeraj ob 13. uri 1300 kub. metrov in popoldne ob 16. uri 1500 kub. metrov. Voda je prekrakala varnostno višino na vodomeru.

Smrtna nesreča pri Moši

Večeraj okrog 13.30 se je 25-letni Aldo Domini iz Colliarda di Montalbano peljal z avtom fiat 1500 iz Goriče v smeri proti Vidnu. Ko je prišel v Mošo do odcepa ceste v vas, se je srečal z nekim malim tovornjakom, ki je prihajal iz nasprotni smeri. Med obema voziloma je prišlo do frontalnega trčenja. Močan sunk je odprl leva vrata pri avtomobilu in soferja je vrgo-

na cesto, kjer je obležal mrtve. Ko je prišel na mesto rešilni voz Zelenega križa, ki so ga takoj poklicali, so lahko ugotovili samo smrt nesrečnega mladeniča. Truplo so nato odpeljali v mrtvašnico v Moši na razpolago sodnim oblastem.

Zapisnik o nesreči je napravila cestna policija iz Goriče, ki skuša tudi ugotoviti vzroke za nesrečo. Med temi je verjetno tudi poplavljenost ceste.

Tovornjak OM Tigrotto je vozil Gino Del Do iz Kaprive, Ul. Caradue 6.

Pričetek šolskega leta na slovenskih šolah

1. oktobra se ponovno odprejo šolska vrata. Vpisovanja se zaključujejo, kdor pa svojega otroka še ni vpisal ali koleba, kam naj ga vpiše, temu bi še zadnjikrat radi povedali, da spada slovenski otrok v slovensko šolo, ki mu je zaradi tolikih razlogov bliže ter zato najprimernejša za doseganje čimvečjega učnega uspeha, ki je podlaga za vse nadaljnje življenje.

Na liceju, učiteljsku in nižji gimnaziji se začne šolsko leto v petek z maso ob 9.30; dijaki teh šol naj se zberejo ob 9. uri v šolah, od koder jih bodo profesorji popeljali v cerkev. Slovenski osnovni šoli v Ul. Croce in Randaccio bosta imeli maso ob 8.45 v cerkvi sv. Ivana v Ascedi. Dijaki jih v Goriči. Otroci teh dveh šol naj se zberejo ob 8.30 v svojih šolah, od koder jih bodo učitelji popeljali v cerkev. Po okoliših vseh bodo šolske mase prav tako v petek 1. oktobra. Jutraj, vendar pa bodo ugotovili domači župniki. Popoldne ob 16. uri bo prva seja učiteljskega zbora v Ul. Croce.

Po prisegi župana iz Trizica

Te dni je triziški župan Romani prisegel na goriški prefekturi, ki je s tem potrdila njegovo izvolitev. Novi občinski odbor se bo lahko ustoličil šele 2. oktobra in za 5. oktobra je predvidena njegova prva redna seja. Ob tisti priliki si bodo porazdelili delo v odboru. Predvideno je, da bodo doseganja odborki obrabljali svoje dosežke, resore, novi odborki PR Vittorio Semola pa bo dobil resor za javna dela.

V četrtek dopoldne pogreb nadškofa Ambrosija

Bivši goriški nadškof Giacinto Giovanni Ambrosi, ki je v nedeljo umrl v kapucinskem samostanu v Thiene, bo pokopan v goriški stolnici; takšna je bila njegova zadnja želja. Pridružili se bo goriškim nadškofom, ki so od leta 1752 vodili našo nadškofijo in so vsi pokopani v stolnici. Njegove posmrtno ostanke bodo pripeljali v Goričo jutri popoldne.

ter jih položili v kapelo sv. Križa v nadškofjskem dvorcu. V četrtek ob 9.30 bo pogreb v stolnici, kjer bo s svečana masa. Pogrebne svečanosti bo vodil nadškof Pangrazio, ki se bo vrnil s koncila.

Ob smrti nadškofa Ambrosia, ki je 10 let služboval v Goriči, je nadškof Pangrazio prejel večje število sožalnih telegramov. Poslali so mu jih pokrajinski tajnik KD Martina, predsednik pokrajine Chientaroli in drugi.

Sestanek za vinski klet bo v petek ob 10. uri

Trgovinska zbornica sporoča, da bo sestanek za vinski klet v petek 1. oktobra ob 10. uri. Sestanek je bil sprva določen za četrtek zjutraj, vendar je ta dan neprimeren zaradi pogrebnih svečanosti nadškofa Ambrosija.

PO DVODNEVNEM TURISTIČNEM OBISKU

Slovenska zastopnika sta večeraj zvečer zapustila našo deželo

Na prehodu Rdeča hiša se je od Smoleta in Župana. Čiča poslovil načelnik urada predsednika Berzantija

Sinoči ob 18. uri sta predsednik izvršnega sveta Socialistične republike Slovenije Janko Smole s soprogom in podpredsednik izvršnega sveta SRS Beno Župančič s soprogom zapustila našo deželo. Furlanjsko-julijsko kraljino, kjer sta bila dva dni na turističnem potovanju po Furlaniji, gostila deželna odborinika za kulturo Vicaria. Od ugodnih predstavnikov slovenske republike se je na mednarodnem prehodu Rdeča hiša poslovil dr. Saverio Paparo, načelnik kabine predsednika deželnega odbora Berzantija.

Janko Smole in Beno Župančič sta si večeraj dopoldne v spremstvu deželnega odborkinika Vicaria gledala Zanussovo tovarno RKX, ki izdeluje gospodinskih stroje, po kosilu v restavraciji Nonelli v Perdonu pa sta si popoldne ogledala mestne zanimivosti. Janko Smole in Beno Župančič sta bila oba dneva gostja deželnega odborkinika Vicaria, ki se je s tem odložila za svoj nedavni obisk v Slovenijo.

Cesto v Dolenje zasul plaz

Zaradi razmočene zemlje je prišlo do zemeljskega usada na gruču Sv. Helene pri Dolenjah. Plaz je zasul cesto Bračan. Dolenje - Mirnjen v dolžini kakih 500 metrov. Oblasti so odredile zapor te ceste za ves promet, dokler ne bodo odstranili nasutega materiala.

Prometna nesreča zaradi mokre ceste

Večeraj ob 10.15 je 26-letni Dionisio Meritico por. Toss iz Gradiške, Ul. Roma 5, vozila avto Volkswagen

Jutri v livarni SAFOG 2-urna stavka delavcev

Vzrok za stavko je slaba proizvodna politika, ki povzroča krčenje delovnega časa

Sindikalni organizaciji CGIL in CISL sta proglasila za jutri, v četrtek ob 10. do 12. ure dveurno stavko v livarni SAFOG. V svojih izjavih obvestilih sindikalni organizaciji pozivata delavce tega velikega metalomehaničnega obrata IRI v naši pokrajini, naj enotno sodelujejo v stavki, s katero hočejo kraljevine in osrednje oblasti opozoriti na celo vrsto neurejenih vprašanj, zaradi katerih so delavci prikrajšani v prejemkih.

Delavci in sindikalne organizacije bodo sestavili delegacijo, ki jo bodo sprejeli deželni predstavniki. Pristojnim organom bo pojasnili razloge, ki so povzročili takšno odločitev delavcev. Predvsem zabujata zaskrbljenost projektiranje in proizvodnja nove stavbe, okoli katere poudarjajo dela že celih pet let, pa kljub temu ni uspelo, ker je stavba po tehnični zamisli neprimeren, medtem ko po stavbi, ki jo sedaj proizvajajo, ni povpraševanja zaradi njene zastarelosti.

Vse to povzroča krčenje delovnega časa ter čisto izgubo delavcev. Z jutrišnjo stavko bodo delavci opozorili na kritično stanje tudi v te organe, ki so nad ravnanjskim vdom podjetja.

Svetovalci v Doberdobi zahtevajo sklicanje občinskega sveta

Predstavniki opozicije v doberdobskem občinskem svetu so poslali tamkajšnjemu županu pismo v katerem zahtevajo, naj bi sklical sejo občinskega sveta, da bi obravnavali številne občinske probleme. Med temi navajajo stalno čiščenje cest, otvoritev nove občinske knjižnice, ureditev prostorov za šport, oddajo del za popravilo poslopja osnovne šole, okrepitev javne razsvetljave, postavitve spomenika padlim, obratun za leto 1964 in ureditev ceste Doberdob - Selee.

Obvezno cepljenje otrok proti kozam in davici

V občini Gorica se bo začelo jesensko cepljenje otrok proti kozam in davici. Cepiti se morajo otroci, rojeni v času med 1. januarjem in 30. junijem 1964, in pa otroci, rojeni pred tem obdobjem, če še niso bili cepljeni ali pa je bilo cepljenje neveljavno. Profilaktični postopek se izvrši v uradu za zdravstvo v Mazzinjevi ulici 7 (dvostrinske poslopje) od 1. do 9. oktobra med 9. in 10. uro. Otroci, ki niso bili cepljeni, starši ne bodo mogli vpisati niti v vrtec niti v šolo, zagledani niti jih starši pripeljejo cepiti, četudi niso prejeli poziva.

Ker se pogostoma otroci okužijo s tetanusom, naj jih z injekcijo proti davici cepijo tudi proti tetanusu. Tako se neuspešno zaključuje prvenstvo, ki je v prvih kolih obelotna tržaška mostvovala največja zadostnost. Ferrovioario in Triestina sta dolgo časa bila na prvih mestih, medtem ko sta bila videti Novara prej in nato še Amatori. Ker se Amatori je odrezala od najvišjih mest. Kot pričakovano je Ferrovioario proti koncu prejšnjega prvenstva mnogo pusti in doživel štiri zaporedne poraze. Nasprotno pa je Triestina po preseljenju porazu v Polonici zela vrsto uspehov in prišla prav na vrh lestvice. To se je prekinil Bassano, ki je v Trstu prisilil rdečo na neodločen rezultat, nato pa je Amatori odnesel s tržaškega terena dragoceno točko. Vseeno pa je imela Triestina še nekaj možnosti. V Novari je prisilila domačo mostvovala na delitev točk in s tem postavila resno kandidatura na naslov. Med tekmo pa je prišlo do tehnične napake, saj je po izključitvi tržaškega vratarja Marja sodnik dopustil, da so Tržani poslali na igrišče rezervnega vratarja Talocchia. Pravilnik pa odloča, da v tem primeru mostvovala lahko nadomesti vratarja le z drugim igralcem. Novara je seveda na podlagi tega pravila poslala priziv, katerega je italijanska zveza sprejela, tako da so morali tekmo ponoviti. To po predzadnjem kolu. Dve koli pred koncem je bil torej položaj na vrhu naslednji: Monza in Amatori 23 točk, Triestina 22, Novara 20, (Triestina in Novara s tekmo manj).

Tedaj je bil na sporedu spopad v Monzi med Candyem in Triestino. Tržani so zaigrali kot še nikoli, zaključili pri polias z minimalno prednostjo, takoj v začetku drugega dela pa povisali rezultat na 2:0. Tedaj so nekoliko popustili in domačini so jih dohiteli. Vseeno pa je Tržačanom uspelo znova presenetiti nasprotno obrambo. Nov naval gostov in ponovno iznenačenje. To je bil seveda razvese-

Kino
CORSO, 17.00: «Agente Lemmy Caution: Mission Alpha», E. Constatine; francoski črnbeli film, mladini pod 14. letom vstop prepovedan.
VERDI, 17.30: «Una moglie americana», R. Fleming in Ugo Tognazzi; ameriški kinemaskopski film, mladini pod 14. letom vstop prepovedan.
MODERNISSIMO (tel. 87-319) 16.00: «Am odio e con amore», Carmen Amala in Antonio Prieto; barvni španski film, mladini pod 14. letom vstop prepovedan.
VITTORIA, 17.15: «La lunga valle verde», Bruce Bennett in S. Jourg; ameriški črnbeli film.
CENTRALE, 17.00: «La grande carovana», J. Leslie in Foster Ducker; črnbeli ameriški film.

DEZURNA LEKARNA
Danes ves dan in ponoči je odprta v Goriči lekarna CRISTOFOLLETTI na Travniku št. 14, tel. 29-72

ŠPORT

V OKVIRU 8. ŠPORTNEGA TEDNA

Jutri zvečer plavalne tekme

Urniki nastopov in navodila tekmovalcem

Plavalnemu tekmovalstvu letošnjega športnega tedna se obeležuje izreden uspeh: za prireditve, ki bo v četrtek 30. t. m. v občinskem pokritem bazenu (Nabrežje Gulli 3) z začetkom ob 19. uri, se je prijavilo res rekordno število plavalcev in plavalk.

Urniki plavalnega tekmovalstva: ob 19. uri 33 m v poljubnem slogu za naraščajnike prve kategorije (moški in ženske skupaj) ob 19.05 33 m v poljubnem slogu za naraščajnike druge kategorije (moški in ženske skupaj) ob 19.20 uri 33 m v poljubnem slogu za naraščajnike tretje kategorije (moški in ženske ločeno) ob 20. uri 200 m prosto moški ob 20.10 66 m hrbtno moški ob 20.30 33 m prsno ženske ob 20.40 66 m prsno moški ob 21.00 33 m prosto moški ob 21.30 33 m prosto ženske ob 21.50 štafeta 4x33 m prosto moški.

Navodila za tekmovalce:

1. Vsi tekmovalci morajo priti s seboj milo.
2. Tekmovalci naj bodo pripravljani za nastop v posameznih pagonah pol ure pred navedenim urnikom.
3. Starter bo tekmovalce poklical le enkrat. Odstotni bodo črtni iz seznama.
4. Po končani tekmi morajo tekmovalci čimprej iz bazena, razen če ne nastopajo v drugih pagonah.
5. Postavo za štafeto je treba prijaviti pri zapisniški mizi takoj po koncu zadnje moške discipline (66 m prosto).

Pred zadnjim kolom prvenstva

Monza, Novara ali Amatori?

S porazom v Novari je Triestina izgubila sleherno upanje na naslov

Eno kolo pred koncem prvenstva se še tri mostva potegujejo za naslov italijanskega prvaka v hokeju na kotalkah. Žal med temi letos ni nobenega tržaškega mostva, saj je Triestina z zaporednim porazoma v Monzi in Novari izgubila stike s prvimi.

Tako se neuspešno zaključuje prvenstvo, ki je v prvih kolih obelotna tržaška mostvovala največja zadostnost. Ferrovioario in Triestina sta dolgo časa bila na prvih mestih, medtem ko sta bila videti Novara prej in nato še Amatori. Ker se Amatori je odrezala od najvišjih mest. Kot pričakovano je Ferrovioario proti koncu prejšnjega prvenstva mnogo pusti in doživel štiri zaporedne poraze. Nasprotno pa je Triestina po preseljenju porazu v Polonici zela vrsto uspehov in prišla prav na vrh lestvice. To se je prekinil Bassano, ki je v Trstu prisilil rdečo na neodločen rezultat, nato pa je Amatori odnesel s tržaškega terena dragoceno točko. Vseeno pa je imela Triestina še nekaj možnosti. V Novari je prisilila domačo mostvovala na delitev točk in s tem postavila resno kandidatura na naslov. Med tekmo pa je prišlo do tehnične napake, saj je po izključitvi tržaškega vratarja Marja sodnik dopustil, da so Tržani poslali na igrišče rezervnega vratarja Talocchia. Pravilnik pa odloča, da v tem primeru mostvovala lahko nadomesti vratarja le z drugim igralcem. Novara je seveda na podlagi tega pravila poslala priziv, katerega je italijanska zveza sprejela, tako da so morali tekmo ponoviti. To po predzadnjem kolu. Dve koli pred koncem je bil torej položaj na vrhu naslednji: Monza in Amatori 23 točk, Triestina 22, Novara 20, (Triestina in Novara s tekmo manj).

Tedaj je bil na sporedu spopad v Monzi med Candyem in Triestino. Tržani so zaigrali kot še nikoli, zaključili pri polias z minimalno prednostjo, takoj v začetku drugega dela pa povisali rezultat na 2:0. Tedaj so nekoliko popustili in domačini so jih dohiteli. Vseeno pa je Tržačanom uspelo znova presenetiti nasprotno obrambo. Nov naval gostov in ponovno iznenačenje. To je bil seveda razvese-

Kolo pred koncem prvenstva je torej Canari v vodstvu s 25 točkami. Amatori in Novara pa imata po 23 točk. Triestina pa ima 22 točk. Trst proti Ferrovioario, Novara bo igrala z Bassanom, Amatori pa z Rapidom. Medtem ko bosta torej zasledovalca imela slaba nasprotnika, se bo moral Canari pošteno potruditi, da bo odšel s Trsta vsaj naprednejši. Sicer nima Ferrovioario nobene koristi od te tekme, a se bo potrudil, da bo proti morebitnemu prvaku pokazal vse svoje vrline.

Triestina pa se bo morala letos zadovoljiti s četrtnim mestom, katerega bo zasedla ne glede na rezultat zadnje tekme v Valdagno. U. K.

NOGOMET

Včerajšnji izidi:
Evropski pokal: Dinamo Bukarešta - Odense (Danska) 4:0 (0:0). Pokal sejemskih mest: Antwerpen - Glaston (S. Irska) 1:0 (0:0). Muenchen 1860 - Malmö (Švedska) 4:0 (2:0). Nuernberg - Eyerton 1:1 (1:0). ZJS Brno - Lokomotiv Plovdiv 2:0 (1:0).

PAGON ANDREJ-OGAREV:

Nekaj spominov na življenje v Vojkovi brigadi

Ob 22. obletnici njene ustanovitve

Komaj smo začeli gasiti, smo se morali kar najhitreje umakniti, ker je sledil drugi naval bombardiranja. Šele po tretjem navalu smo lahko ostali s prebivalci. Bila je tako vročina, da ni bilo mogoče vzdržati na ulicah. Zazgajale bombe so razvijale tako vročino, da se je celo opeka topila.

Pogledal sem v cerkev, ki sta jo zadeli dve bombi. Z glavne goltarja je vrlo kip sv. Boštjana s podstavka s tako silo, da se je kos debla, na katerega je bil privezan kip zapil globoko v oltarno mizo, kip pa se je zavil po stopnicah na tlak in se tam ves polomljen ustavil.

Nemci so se dobro zavedali, da v Cerknem ne bi mogli dolgo ostati, čeprav so nekajkrat nahitro pridrih v to dolino. Zato so sklenili, da jo uničijo iz zraka. Njihova strategija jim je zagotavljala, da bo potem tudi partizanstva na Cerkljanskem koncu. Te račune so delali brez krčmarja. Res je, da

sem o svobodi, davni želji zaslužnih Primorcev — hodis z nami Ti, naš dragi Vojko. Kako to, da si tako naš, da tako živis v naših srcih? Mar samo zato, ker Te je rodila primorska zemlja, ker si nam brat po rodu?

Veliko več si nam! Naš Peter Klepec si, ki se je zavedel svoje moči! Začelo se je: Tu je bila napadena sovražna patrola, tam razrušen bunker. Paisti so začeli trepetati. Prišel je glas o osvetniku Vojku. Mi smo to ime izgovarjali z radostnim trepetom v srcu, fašisti s strahom. Vedno močnejše nas je vabil ta glas in odhajali smo v gozdove. Potem smo se skupaj borili. Vedo mi si bil prvi. Prvi si prekoračil železnico, pr-

vi pregledal teren, prvi prebrel vod, prvi juril na bunker... Ko smo bili obkoljeni in krli smrti v oči, smo zaslišali Tvoje povelje: «Fantje! Prebijmo obroč!» Planili smo za Teboj in se prebili.

Kako rad si hodil med ljudi in jim razlagal, čemu se borimo. Kako radi so Te poslušali. Potem so po vaseh pripovedovali o dobrem, junškem Vojku, ki se s svojimi partizani bori za svoobodo primorskega ljudstva.

In mi? Ko smo ob večerih sedeli ob tabornem ognju, si nam najraje bral Prešernove in Gregorčičeve pesmi. Hajduko-va oporoka Ti je bila najljubša. Saj si tudi bil naš primorski hajduk.

Nihče Te ne more odtrgati

Cerklje po bombardiranju 18. marca 1944

od nas. Naš si, junak med junaki in vedno boš ostal naš. Vedno nam boš vzor, kako se je treba boriti in žrtvovati za svobodo.

Mi, borci brigade, ki nosi Tvoje ime pa obljubljamo, da bomo zvesto izpolnjevali Tvojo oporoko, da ne bomo nikdar oskrnili Tvojeja imena, naš dragi Vojko!

PARTIZANI PROPAGANDISTI IN HUMORISTI...

Propagandisti, vojni dopisniki, pa tudi drugi partizani smo med borbo radi «kovali» verze in razne recitacije. Spominjam se, da sem si zabil v glavo, da moram «skovati» priložnostno recitacijo, ki bi smejala Hitlerja. Umaknil sem se bil nekam na podstrešje med staro šaro in pačevine. Za mizo mi je bil star črv in majav mizarski stol. Pisal sem in pisal, žal, popravil in znova pisal. Žalost sem se: Nekaj moram erati! iz tega. Da bi kot partizan ne spravi skupaj nekaj kitic, sem kregal samega sebe.

Končno je bilo na zmečkanih papirju — gladkega in lepega nam je takrat zelo primanjlovalo — zapisanih pet kitic z naslovom: Hitlerjeva ura. Danes se takratni vnemi in navdušenju nad eskovanimi verz — samo smejem. Takrat so taki verz bili potrebni in so užljali veselo razpoloženje na mitingih. Za raziskovalce partizanske publicistike

imajo svojo dokumentarno vrednost. Pesem je bila objavljena v tretji, januarski števil-

4. julija 1944. IZDAJA PROPAGANDNE OBRATE, IZVIRNOST: 1. 7. 44. 25.

1. 7. 44. 25.

1. 7. 44. 25.

1. 7. 44. 25.

1. 7. 44. 25.

1. 7. 44. 25.

1. 7. 44. 25.

1. 7. 44. 25.

1. 7. 44. 25.

ki brigadnega glasila «Za Vojko», zato ni zazdrka, da je ne bi tu navedel: